

"BUSİAD" DAN Bakış

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği Yayın Organı

2019/3 | 148

Kalkınmada yerli dönem **Otomotivin Gülüyü** Katma değer artırılabilmesi tek çıkış yolumuz "**Gücümüz Eşitliğimiz**" zirvesi Bursa iş dünyasını buluşturdu Bursa Mükemmellik Ödülü başvuruları başladı **Tekstilde dijital dönüşüm BUSİAD'da masaya yatırıldı**

YÖNETİM

BUSİAD Yönetim Kurulu

Ergun Hadi Türkay (Başkan)
Buğra Küçükkayalar (Başkan Yardımcısı)
Mustafa Ekinci (Başkan Yardımcısı)
Uğur Urkut (Başkan Yardımcısı)
Şevki Boran (Sayman)
Burak Anıl (Üye)
Burhan Çakır (Üye)
Gonca Yerliyurt (Üye)
Hakan Oktar (Üye)
Osman Nemli (Üye)
Ömer Kızıl (Üye)
Selim Akbaş (Üye)
Selim Tarık Tezel (Üye)

Adres

BUSİAD (Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği)
Kültürpark İçi, Arkeoloji Müzesi Yanı, BURSA
Tel : 0224 233 50 18
Faks: 0224 235 23 50

Web

www.busiad.org.tr

E-mail

busiad@busiad.org.tr

Yayın

BUSİAD Adına Sahibi

Ergun Hadi Türkay

Genel Yayın Yönetmeni

Buğra Küçükkayalar

Yazı İşleri Müdürü

A. Basri Tüfekçioğlu

Editör

Uğur Yılmaz
www.icerikofisi.com

Yayın Kurulu

Ergun Hadi Türkay
Buğra Küçükkayalar
Mustafa Ekinci
Uğur Urkut
Şevki Boran
Burak Anıl
Gonca Yerliyurt

Yapım

Barışçajans®

Basım

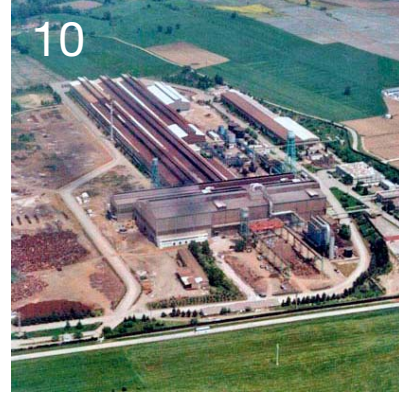
Rotaofset®

Rota Barışçı Matbaacılık ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.

Barışçı İş Merkezi, Fethiye Mah.
Sanayi Cad. No: 317
16140 Nilüfer, BURSA
Tel: 0224 242 72 00
Faks: 0224 241 91 06

info@rotabarisci.com.tr
www.rotabarisci.com.tr

İçindekiler

10

04 BAŞKAN'IN MEKTUBU

06 YÖNETİMDEN

10 DOSYA KONUSU

Kalkınmada yerli dönem

14 Otomotivin Gülüyüzü

18 MAKALE

V. Celal Beysel

22 "Gücümüz Eşitliğimiz" zirvesi

Bursa iş dünyasını buluşturdu

26 Rekabetin merkezi URTEB

28 Bursa Mükemmellik
Ödülü başvuruları başladı

30 Tekstilde dijital
dönüşüm BUSİAD'da
masaya yatırıldı

32 Dijital dönüşüm
mühendisleri sertifikalandı

34 Geleceğin Ar-Ge
Mühendisleri sertifikalarını
aldı

13

14

36 BUSİAD 3. Sınıfını da
seçti

37 Rektör Kılavuz'dan tam
destek

- Dekan Etemoğlu'na
hayırlı olsun ziyareti

38 Enerji tasarrufu ile 7
milyar dolar kazanılabilir

40 MAKALE
Nizamettin Aypak

22

- 49** Sivil toplum örgütleri zor bir iş yapıyor
- Kurların dengeye gelmesini bekliyoruz
- 50** Yeni ödeme sistemleri riskimizi azalttı
- Otomobillerde görünen çok sayıda parçayı üretiyoruz
- 51** Komple çimento fabrikası inşa ediyoruz

32

- 57** Kul: Otomotivdeki düşüş bizi zorluyor
- Türkiye sermaye biriktiremiyor
- 58** 4 yılda 4 kat büyüdük
- Türkiye taş zengini bir ülke
- 59** Dünyanın her yerinden iplik getiriyoruz
- Tekstilde inişli çıkışlı bir yıl yaşadık
- 60** Tıbbi tarımla da ilgileniyoruz

44 MAKALE

Şerif Arı

46 Ortaklıkları önemli buluyoruz

- Tarıma özel önem vermeliyiz

48 Termal turizm desteklenmeli

- Eğitim çalışmalarına desteğe hazırız

28

olmasından memnuniyet duyuyorum

54 2020'den sonra çıkış bekliyoruz

- Noyan: Tekstile ilgi azaldı

55 Sanayici AB projelerine yeterli ilgi göstermiyor

- İyi ki BUSİAD'a üye olmuşum

56 Kongreler güneye kaydı
- 38 ülkeye otobüs satıyoruz

68

30

- İnşaat sektörüne 5 yılda çok giren oldu

52 BUSİAD'da kadın sayısının artışı konuşuldu

- Okuttuğum öğrenciler çocuklarını getirince çok mutlu oluyorum

53 Gıdada da ciddi yatırım yapıyoruz

- BUSİAD'da kadınların etkin

34

61 Motor sesi çıkaran korna yapıyoruz

- Geri dönüşümlü iplik üretiyoruz

62 Son çeyrekte otomobilde düzelme bekliyoruz

- Endüstriyel tarım olmazsa olmaz

63 ÜYELERDEN HABERLER

68 KÜLTÜR/SANAT

Burç Balcı

Ergun Hadi Türkay
Yönetim Kurulu Başkanı

Üretirsek kalkınırız

Sürdürülebilir kalkınma, bir ülkeyi güçlü kılan en önemli unsurların içindedir. Sürdürülebilirlik için ise doğru hedef, bu doğru hedeften şaşmayacak güçlü bir ekip ve hedefe ulaşacak yollarda çıkacak sorunların öngörülebilir ve önceden önlemlerinin alınabilmesi gerekir.

Bunları niye söylüyorum. Türkiye ve dünya bir dönemeçte. Ekonomik ve siyasi olarak çıkışlar arayan bir dünyanın tarihini yaşıyoruz hep birlikte. Türkiye, dünyanın neresinden bakarsanız bakın 20 en önemli ülkesi içinde. Ancak gelecek dönem için atacağımız adımlarla bu rakamı, belki de en önemli 10 ülkesinden biri diye yazmamız da mümkün.

Kalkınmada bir süredir yerli üretim konuşulur oldu. Bunun ne kadar yerinde bir tespit olduğunu söylemeye bile gerek yok. Tespit doğru, diğer unsurlarla da bunun desteklenmesi gerekir.

Çocukluğumuzda yerli malı haftası kutlardık. "Yerli malı yurdun malı herkes bunu kullanmalı" derdik. Ancak o zamanlar sadece tarımsal üretimler için bunu ifade edebildik. Artık çok şey değişti. Otomotivden makine ve tekstile kadar çok alanda yerlilik oranı arttı. Gerek iç tüketimde, gerekse ihracatta ciddi yol aldık.

Bu sayımızda Yerli-Milli Dosyası'nı beğeninize sunuyoruz.

Ayrıca Bursa'nın duayen sanayicilerinden İsmail Hakkı Keskin'le yapılan söyleşi de yerlilikle ilgili. Sayın Keskin göğsümüzü kabartıyor.

Eğitimle ilgili çalışmalarımızı görebileceğiniz bu sayımızda, üyelerimize yaptığımız ziyaretler de önemli bir yer tutuyor. Ziyaretlerde aldığımız olumlu tepkiler, daha çok üyeye ulaşmak için bizi motive etti. Ayrıca onlardan aldığımız bilgiler, Bursa sanayi ve iş dünyamızla gurulanmamızın haklılığını bir kez daha gösterdi.

Bir sonraki sayımızda buluşmak ümidiyle, hayırlı işler dilerim.

Gonca Yerliyurt
Yönetim Kurulu Üyesi

Anonim

- "Yumurtaları ne kadara satıyorsun?" diye sordu.

Yaşlı adam cevap verdi,

- "Tanesi bir lira hanımefendi

- "8 yumurtayı 10 liraya verirsen alırım"

- "Olur, daha siftah etmedim" diye cevap verdi satıcı ve yumurtaları uzattı.

Kadın büyük bir memnuniyetle yumurtaları aldı, arabasına bindi. Biraz sonra arkadaşlarıyla buluştu. Güzel bir öğle yemeği yediler, hesap 150 lira tuttu. Kadın "üstü kalsın" diyerek 200 lira bıraktı...

Mesele şu ki,

Neden her zaman muhtaç olanlardan satın aldığımız zaman güç bizde oluyor?

Ve neden biz ihtiyacı olmayan insanlara karşı cömert olduk?

Rivayet o ki; Osmanlı'da havanın aşırı soğuk olduğu bir günde, bir adam pencereden dışarıyı seyrediyormuş. Yoğurtçunun sesini duyunca, hanımına "Kap getir yoğurt alayım" diye seslenmiş. Hanımı "Yoğurt var. İhtiyacımız yok" deyince, adam "Bizim ihtiyacımız yok ama yoğurtçunun belli ki ihtiyacı var, bu soğukta sokaktan üçüncü geçişi" demiş...

Bir zamanlar, ince düşünceli birileri; ihtiyacı olmasa bile yüksek fiyatlarla fakir insanlardan basit ürünler satın alırdı. Bazen kendileri için gereksiz şeyler alır, fazladan para öderlerdi.

İnsanların onurunu kırmadan yapılan yardımdı bunlar.

"Elmas ile kömür aynı karbon sayısına sahip. Ancak moleküler yapıları sebebiyle biri elmas, diğeri kömür. Kömüre bu yüzden kara elmas deniyor. İnsanı düşünelim. Herkes topraktan yaratıldı. Ancak ahlak, merhamet, vicdan gibi kimyasal bağlar onun asıl cismini belirler." Nobel Kimya Ödülü sahibi bilim adamımız Aziz Sancar'a atfedilen bu sözler yukarıda okuduğunuz sizin de zaman zaman sosyal medya hesaplarınızda karşılaştığınız mesellerin özeti adeta.

Anonim yazılardan devam edelim;

"Kimi 22 yaşında mezun olur ama sağlam bir iş bulmak için 5 sene bekler.

Kimi 25 yaşında CEO olup 50 yaşında ölürken, kimi 50 yaşında CEO olur ve 90'ı görür.

Kimi evlenirken, kimi bekâr kalır.

Obama, 55 yaşında emekli oldu.

Trump, 70 yaşında göreve başladı. Bu dünyada herkes "kendi zamanına" göre yaşar.

Etraftaki bazı insanlar, senden bir adım ileride gözükebilir, bazıları ise

senin gerinde görünebilir.

Ancak herkes kendi yarışında, kendi zamanında.

Onlara kıskançlık da besleme, taklit de etme.

Onlar kendi zamanında, sen kendi zamanında yaşayacaksın.

Hayat, harekete geçmek için doğru zamanı beklemektir.

Yani sakin ol.
Geç kalmadın.
Erken de değil."

Ve son sözü Mevlana Celaleddin-i Rumi'ye bırakalım...

"Dünyada olabilecek her olay için misal aleminde sayısız ihtimal uyar. Siz ağzınızdan çıkardığınız sözlerle o ihtimalleri uyandırabilirsiniz. Güzel kelimeler söyleyin ki güzel ihtimaller uyanınsın. İnsanın kaderine müdahalesi buradadır."

Burak Anıl
Yönetim Kurulu Üyesi

Gelecek şimdi

Değerli BUSİAD üyeleri, hep birlikte yaşayarak gördüğümüz gibi artık bilişim çağındayız. Sanayi devrimi ile hızlanan keşfetme yeteneği, bilişim çağı ile birlikte hızını katlayarak her geçen gün artırıyor. 10 yıl önce, 1 yılda yapılan keşifler, şimdi belki 1 ay, belki 1 günde yapılıyor. Bu hız katlanarak artıyor.

Sağlık sektöründen, tekstile, savunma sanayiden hizmet sektörüne kadar hayatımızın her alanında artık teknoloji ile yaşıyoruz. 3D yazıcılar, yapay zeka, robotlardaki gelişimler, artık geleceğin, sanayi devrimine göre çok farklı olacağını gösteriyor bize.

Gelecekte, insanların yaptığı bir çok işi artık robotlar yapacak ve insanların şimdiye kadar yapmadığı, bilgi sahibi

olmadığı bir çok yeni iş kolu oluşacak. Endüstri 4.0 ya da genel tanımı ile yeni sanayi devrimi hayatımızı, yaşama şeklimizi değiştirmemize sebep oluyor.

BUSİAD olarak, teknolojik gelişimin iş ve özel hayatımıza etkilerinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu eksende, bugüne kadar ve bundan sonra da ilgili konularda seminerler, çekirge toplantıları gibi organizasyonlar düzenlemeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda TEB-TİM girişim evi ile start-up'ların sanayiye kazandırılması için BUSİAD üyelerinin de katılımı ile toplantılar düzenledik. Periyodik olarak bu toplantılara devam edeceğiz.

14 Ekim tarihinde yaptığımız Çekirge toplantısında Google New Business Manager Sinem Uslu Sücüllü'yü konuşmacı olarak misafir ettik.

5 Aralık'ta 10.'sunu yapacağımız Yenilikçilik ve Yaratıcılık Sempozyumu'nda Özgür Demirtaş ve Serdar Kuzuloğlu'nun konuşmacı olarak katılacağı bir organizasyon düzenliyoruz.

Artık gelecek geldi, ve ülke olarak geleceği kaçırmamak elimizde...

Kalkınmada yerli dönem

• Türkiye, yerli ve milli üretimi bir devlet politikası, bir sanayi politikası ve bir kalkınma politikası olarak benimsemeye yönelik ilk ciddi adımlarını attı. Devlet eliyle, yerli ve milli üretim yapan sanayi işletmeleri vergi indirimi, kaynak tahsisi, teşvik ve muafiyetlerle desteklenecek.

• Yerli ve milli üretim için pilot sektör makine olarak belirlendi. İçinde farklı bakanlıkların olduğu Yürütme Kurulu kuruldu, genelge ve kararnameleler ardı ardına çıkarılıyor. Yerli otomobil de yerlileşme hamlesinin 'amiral gemisi' olarak gün sayıyor. Bursa, bu süreçte önemli rol kapacağı benziyor.

Bir ülkeyi güçlü kılan ve dünyadaki diğer devletlerden bir adım daha ileriye taşıyan şey, hiç şüphesiz ki üretim gücüdür. Sanayinin ithalata bağımlılığını azaltacak ve rekabet gücünü artıracak program, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından devreye alındı. Hedefteki ilk 5 sektör; kimya, ilaç sanayi, gıda sanayi, yarı iletken elektronik ürünler, makine ve teçhizat, motorlu kara taşıtları ve içecek sektörleri...

YERLİLEŞTİRME YÜRÜTME KURULU KURULDU

Yerlileşirme hedeflerine ulaşabilmek için ilk olarak 2018 yılı Ocak ayında Yerlileşirme Yürütme Kurulu kurmak üzere düğmeye basıldı.

Yerlileşirme Yürütme Kurulu ile İlgili 2018/1 Sayılı Başbakanlık Genelgesi, 24 Ocak 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Genelgeye göre, kurul, sanayinin ithalat bağımlılığını azaltacak, rekabet gücünü artıracak programların hayata geçirilmesi amacıyla çalışmalar yapacak. Kurula gündemdeki konulara göre ilgili bakanlar da katılacağı belirtildi.

Kurulun çalışmaları ile ortak akıl oluşturulması, yurt içi sanayinin uluslararası pazarlara entegre olarak gelişmesi, orta-yüksek ve yüksek teknolojlili ürünlerin sanayi ve ihracat içindeki payının artırılması hedefleniyor.

UÇTAN UCA YERLİLEŞME

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uzun süredir üzerinde çalıştığı "uçtan uca yerlileşme" olarak da bilinen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı, 7 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Program ile 30 milyar dolarlık ithalatın önüne geçmek amaçlanıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, programın cari açığı kalıcı olarak azaltmak ve teknoloji öncülüğünde büyümek amacıyla hazırlandığını belirterek, "Ar-Ge sonucu ortaya çıkan ürünlerin ticarileşmesini ve yerli katma değer artmasını esas alan sonuç odaklı bir program olacak. Sanayide ithal ara malı oranının azalmasıyla cari açığımız kalıcı olarak düşecek. Küresel rekabette elimiz güçlenecek" dedi.

Pilot sektör makine

11. Kalkınma Planı'nda yer alan en önemli başlıklardan olan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı, Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle hayata geçti. Programın ana amacı, yüksek katma değerli, orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerinin yerli imkan ve kabiliyetlerle üretilmesi olarak belirlendi. Bakanlık, makine, bilgisayar, elektronik, optik, elektrikli teçhizat, eczacılık, kimya ve ulaşım araçları sektörlerinden ürün listeleri ilan edecek. Bu listelere ilişkin yatırımcı çağrılarında çıkacak. İlk uygulama, pilot sektör olarak seçilen makine ile başlayacak.

400'e yakın ürün grubu belirlendi:

Programın hazırlık aşamasında aylarca veriler toparlandı, filtrelendi ve analiz edildi. Yaklaşık 400 ürün grubu tespit edildi. Ardından da uçtan uca yerlileşme denilebilecek bu model hazırlandı. Bu program ile cari açığın kalıcı olarak düşmesi ve sanayide ithal ara malı oranı azaltılarak, daha güçlü bir ihracat sepetine sahip olunması beklentisi var.

Ana kriter: katma değer

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı hazırlanırken geleceğin teknolojik ürünleri dikkate alındı. Programda; Ar-Ge, yatırım ve üretim teşvikleri tek pencereden yönetilecek. TÜBİTAK, KOSGEB, Sanayi ve Ar-Ge destekleri ile Yatırım Teşvikleri uçtan uca tanımlanacak, faydayı bütüne yaymak üzere kurgulanacak. Ürünün fikir aşamasından pazara çıkışına kadar desteklenecek; Ar-Ge'den yatırıma, üretimden pazarlamaya kadar takip edildiği bir süreç işletilecek. Program kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB'in de katkılarıyla ana kriteri 'katma değer' olan bir değerlendirme süreci yürütülecek. Programla birlikte 30 milyar dolarlık ithalatın önüne geçilmesi hedefleniyor.

Kalkınma ajansları devrede

Programa göre, desteklenen projelere sadece yatırımcılar değil, üretilecek ürünün alıcıları da dahil edilecek. Üretici ve alıcı birlikte desteklenecek. Kamunun alıcı olduğu projelerde alım garantisi mekanizması da çalışacak.

Kalkınma ajansları, programın yatırımcılara tanıtımında ve üretici-alıcı eşleştirmelerinde aktif rol oynayacak. Yatırım yapılacak üründe, katma değer oluşturacak şekilde Ar-Ge çalışması istenecek.

Teşvik sınırına düzenleme

Program çerçevesinde desteklenen yatırımlar stratejik yatırım teşviki alacak. 50 milyon TL'nin üzerindeki yatırımlar ise proje bazlı teşviklerden yararlanabilecek. Bakanlık, destek kararı verilen tüm projeleri takvime başlayacak, tüm Ar-Ge ve yatırım süreçlerini yakından izleyecek. Yatırımcıların karşılaşacakları tüm sorunları hızla aşmalarını sağlayacak.

Ürün listesi nasıl hazırlandı?

Ürün listesi oluşturulurken, geleceğin teknolojik ürünleri dikkate alındı, ara mali ithalatının azaltılması hedeflendi. Büyük veri analitik araçları kullanılarak analizler gerçekleştirildi. Ürün listesi

belirlenirken, bazı değişkenlere de bakıldı. İşte o parametreler:

- Teknoloji düzeyi
- Dünya ithalat trendi
- Türkiye ihracatı, ithalatı ve dış ticaret farkı
- Dünyada ilk 3 ihracatçı ülkenin pazar payları
- Ürün karmaşıklık endeksi
- Pazar yoğunlaşması
- Katma değer potansiyeli
- İhracatta rekabetçilik
- Türkiye'de bu alandaki girişim sayısı ve üretim miktarı
- En fazla ticaret yapılan ilk 3 menşei ve çıkış/gidiş ülkesi
- Ürün benzerlik konumu
- Ürün ileri ve geri bağları.

YERLİ OTOMOBİL BİR DÖNÜŞÜM PROJESİ

Yerli otomobil projesi, yerleştirme hamlelerinin en önemlilerinden biri... Proje, sadece bir otomobil projesi olarak değil, daha geniş bir vizyonla, bir teknoloji projesi, otomotiv sanayinin dönüşürecek, güçlü ülkelerle

rekabetçi hale getirecek bir proje olarak görülüyor.

Bu kapsamda kurulan Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'nun (TOGG) başında Bursa iş dünyasının aşına olduğu bir isim var: Mehmet Gürcan Karakaş.

Merakla ve heyecanla beklenen "Türkiye'nin otomobili" projesinde çalışmalar hızla sürüyor. Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) CEO'su Gürcan Karakaş, SUV tipinde olacak ilk aracın ön gösteriminin Aralık ayında yapılmasını hedefliyor.

2022 yılında üretime hazır olacak yerli otomobilin, bundan iki yıl sonra da ihraç edilmesi bekleniyor. Karakaş, kamuoyuna verdiği demeçlerde 48 aylık programla ilgili şunları söyledi: "Aralık ayında ön gösterimini yapacağımız araç, elektrikli bir SUV olacak. Sonrasında 4-5 farklı araç olacak. Bir araçta olması gereken 950 özelliği baştan sona belirledik. 2022'de araç seri üretime hazır

olacak. İki yıl sonra da ihracat yapar hale gelmeyi hedefliyoruz. Türkiye'nin otomobili için TAYSAD üyesi 62 şirketle görüşmelere başladık. Bunlar arasında ön görüşme aşamasında olduğumuz şirketler bulunduğu gibi, anlaşma imzaladığımız şirketler de var. Önümüzdeki haftalarda açıklayacağımız imalat yerleşkesinde ürün geliştirmesi, üretim, satış-pazarlama, servis ve start upları bir araya toplayacağız. Projenin 15 yılda ülkemize getirişi 50 milyar TL gayrisafi yurtiçi hasıla, 7 milyar TL cari açık etkisi ve 20 bin kişilik istihdam olacak."

2016 yılında hayata geçirilen Proje bazlı teşvik sisteminin ithalat bağımlılığını azaltma, nitelikli işgücünün istihdamına öncülük etme, arz güvenliği sağlama, teknolojik dönüşümü gerçekleştirme ve yenilikçi, Ar-Ge yoğun, katma değeri yüksek projeleri destekleme hedefleri doğrultusunda bu yıl Bursa'nın da içinde olduğu 4 ilde 5 büyük proje destekleniyor.

Söz konusu 5 proje için toplam yatırım tutarı 14 milyar TL. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın "Bu projelerle toplam 3 bin kişiye yeni istihdam sağlanacak. Bu yatırımlar hayata geçtiğinde dış ticaret açığının azaltılmasına yıllık 1,4 milyar dolar katkı yapacak" diyerek lansmanını yaptığı projeler şunlar:

BURSA'YA ÇELİK GİBİ TESİS:

Resmi Gazete'de yayımlanan karardan otomotiv sektörünün kalbi Bursa da yararlanacak. Bursa'da toplam sabit yatırım tutarı 852 milyon TL olan; makine, otomotiv, ulaştırma ve enerji sektörlerine yönelik yüksek vasıflı çeliklerden ve süper alaşımlı malzemelerden dövme ürünleri üretimi tesisi kurulacak. Tesisin yıllık kapasitesi 60 bin ton olacak. Bu tesis ile 173 kişiye yeni istihdam sağlanacak. Tesisen; özellikle vagon aksları, şaftlar, uçak iniş takımları, iş makineleri, hafif ve ağır ticari araç aksları, güç santralleri için türbin şaftları ve türbin kanatçıkları üretiminde ihtiyaç duyulan yarı

mamullerin temini gerçekleştirilecek. Bu yatırım, 97.1 milyon dolarlık ithalatı önlenecek. İhracata da 64.7 milyon dolarlık katkı yapacak. Bu kararlar mayıs ayında Endüstri Bölgesi olarak ilan edilen bölgede yatırıma geçiş hızlanacak.

İSTANBUL'A İHA ÜRETİM TESİSİ:

Proje Bazlı Teşvik Sistemi, İstanbul ekonomisine de katkıda bulunacak. Bu kapsamda İstanbul'a toplam sabit yatırım tutarı 600 milyon TL olan insansız hava aracı (İHA) ve sistemleri üretim tesisi yatırımı yapılacak. Bu tesis ile bin 112 kişi yeni bir işe kavuşacak. Son yıllarda özellikle savunma sanayinin göz bebeği olan İHA'ların yerli ve milli imkanlarla üretilmesi ile dışa bağımlılık azalacak, ihracat artacak, cari açığın kapanmasına yardımcı olunacak. Bu yatırım, 393 milyon dolarlık ithalatın önüne geçecek, ihracata 413 milyon dolar katkı verecek.

ADANA'YA POLİPROPİLEN TESİSİ:

Proje bazlı teşvikten yararlanan yatırımlardan biri Adana'da hayata geçirilecek. Sabit yatırım tutarı 8 milyar 225 milyon TL tutarındaki proje ile yıllık 450 bin ton kapasiteli polipropilen üretim tesisi kurulacak, 590 kişiye ilave istihdam sağlanacak. Bu yatırım ile Türkiye için stratejik öneme sahip otomotiv sanayi, tekstil, ambalajlama ve plastik ürünleri gibi birçok kullanım alanı bulunan plastik hammadde üretim kapasitesinin artırılacak. Böylece dışa bağımlılığın azaltılması, döviz tasarrufunun sağlanması, Türkiye'nin tüketiminin

yerli kaynaklar ile karşılanması sağlanacak. Ceyhan Petrokimya Endüstri Bölgesi'nde yapılacak bu yatırımın 75 milyon dolar ithalatı önlemesi, 170 milyon dolar da ihracata katkı sağlaması bekleniyor.

BAŞKENTE ÇEVRECİ YATIRIM:

Ankara'da kurulacak güneş paneli üretim tesisi, Proje Bazlı Teşvik Sistemi'nden faydalanacak ikinci yatırım olacak. Toplam sabit yatırım tutarı 1 milyar 991 milyon TL olan ve yılda 500 MWp kapasiteli fotovoltaik güneş paneli üretim tesisi ile 982 kişiye ek istihdam sağlanacak.

Enerjide hem çevreci kaynakların çeşitliliğine hem de arz güvenliğine katkıda bulunacak tesis, dışa bağımlılığın azaltacak, ihracatı artıracak. Planlamalara göre, bu yatırım 39 milyon dolarlık ithalatın önleyecek, 58 milyon dolar da ihracata katkı yapacak.

ANKARA'YA BİR DE RÜZGAR TÜNELİ:

Proje bazlı teşvikten istifade edecek bir diğer yatırım yine Ankara'da hayata geçirilecek. Toplam sabit yatırım tutarı 1 milyar 427 milyon TL rüzgâr tüneli tesisi, 52 kişiye yeni iş kapısı olacak. Türkiye için stratejik öneme sahip savunma, otomotiv ve havacılık sanayi vb. birçok sektöre hizmet verecek olan rüzgar tüneli ile dışa bağımlılığın azaltılması ve döviz tasarrufunun yanı sıra, rüzgar tüneli test hizmetlerinden faydalanacak firmaların maliyetleri azalacak. Bu yatırım, 96 milyon dolarlık kadar ithalatın önüne geçecek.

ASELSAN'dan tamamen yerli ve milli üretim

- Türk Savunma Sanayii'nin dev ismi ASELSAN, havan saldırılarına karşı geliştirdiği Serhat radarlarına yenilerini ekledi. Tamamen yerli ve milli olarak üretilen Seyyar Havan Tespit Radar Sistemi, atılan havan mermilerinin tespit ve takibini yaparak çıkış yerlerini hesaplıyor.
- Milli Savunma Bakanlığı ile ASELSAN arasında 28 Haziran 2018'de imzalanan Seyyar Havan Tespit Radar Sistemi Tedariki Sözleşmesi kapsamında teslimatlar tüm hızıyla sürdürülüyor. Yürüttüğü çalışmalarla ilk teslimatı geçen yıl gerçekleştiren ASELSAN, 2019'un ilk yarısına iki ayrı teslimat sığdırdı. Serhat II radarının üçüncü teslimat partisinin kabul muayene testleri mayıs ayında başarıyla tamamlandı ve radarlar Türk Silahlı Kuvvetleri'ne teslim edildi.

Sözleşme kapsamında yapılacak diğer teslimatların 2019 içinde tamamlanması hedefleniyor.

ASELSAN tarafından özgün olarak

geliştirilen ve güvenlik güçlerinin envanterinde bulunan Serhat radarları, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki terörle mücadele faaliyetleriyle Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı hareketlerinde yoğun ve etkin olarak kullanıldı. Havan tehdidi altındaki bölgelerin korunması ve bu tip saldırılara yönelik tedbirlerin alınması açısından kritik önemi olan Serhat radarlarının havan tehdidi altında bulunan yurt içinde ve yurt dışındaki farklı bölgelerde etkin kullanımı için silahlı kuvvetlere gerekli saha desteği veriliyor.

Serhat II radarına, emsal sistemlere göre üstünlükleri nedeniyle yurt dışından da talep geliyor. Radarın değişik ülkelere satışına yönelik çalışmalar devam ediyor. Menzili 10 kilometrenin üzerindeki Seyyar Havan Tespit Radar Sistemi, görüş hattında bulunan havan mermilerinin tespit ve takibini yaparak, mermilerin tahmini çıkışı ve düşüş yerlerini hesaplıyor. Modüler bir tasarıma sahip radar, 3 ayak sehpa (tripod) üzerinde, kule/bina üzerine yerleştirilerek veya araçta yükseltilebilir mast (direk) üzerinde kullanılabilir.

Atatürk'ün İzmir İktisat Kongresi'ndeki sözleri, ekonominin önemini gösteriyor

ekonomimize birinci derecede önem vermek zorundayız. Çünkü zamanımız tamamen bir iktisat devresinden başka bir şey değildir...

...İktisadiyat diyoruz; fakat arkadaşlar, iktisadiyat demek, her şey demektir. Yaşamak için, mutlu olmak için, insan varlığı için ne gerekse onların tamamı demektir. Ziraat demektir, ticaret demektir, emek demektir, her şey demektir...

Memleketimiz ziraat memleketidir. Bu yüzden halkımızın çoğunluğu çiftçidir, çobandır. Bundan dolayı en büyük kuvveti, kudreti bu alanda gösterebiliriz ve bu alanda önemli yarış meydanlarına atılabiliriz. Fakat aynı zamanda sanatımızı da artırmak ve genişletmek zorundayız. Eğer sanat konusunda yine hoşgörülü

olursak o halde sanayi eserlerinde yine dışarıya haraç verici oluruz. Ürünlerin ve eşyaların değiş tokuşu ve servete dönüşmesi için, ticarete ihtiyacımız vardır...

...Arkadaşlar, bence yeni devletimizin, yeni hükümetimizin bütün ilkeleri, bütün programları iktisat programından çıkmalıdır... Bundan dolayı evlâtlarımızı o şekilde eğitmeli ve terbiye etmeliyiz, onlara o şekilde bilgi, anlayış vermeliyiz ki, ticaret, ziraat ve sanat dünyasında ve bütün bunların faaliyet alanlarında verimli olsunlar, etkili olsunlar, çalışır olsunlar, ameli bir organ olsunlar. Bundan dolayı eğitim programımız, gerek ilk öğretimde, gerek orta öğretimde verilecek bütün şeyler, bu bakış açısına göre olmalıdır...

“...Bir milletin doğrudan doğruya hayatiyle, yükselmesiyle, düşmesiyle ilgili ve ilişkili olan milletin ekonomisidir...”

Gerçekten Türk tarihi araştırılırsa bütün yükselme ve düşme sebeplerinin bir iktisat meselesinden başka bir şey olmadığı anlaşılır... Yeni Türkiye'mizi hak ettiği yere ulaştırabilmek için, mutlaka

Otomotivin Gülüyüzü

Türkiye, 2018 Ağustos ayında yaşanan döviz krizinden sonra yerli ve milli üretimi daha çok konuşmaya başladı. Savunma sanayinde bir süredir devam eden milli atılım, ithalatın pahalı hale gelmesiyle tüm üretim sektörleri için cazip hale getirilmeye çalışılıyor. Ama Bursa'da ulaşım sektöründe çıraklıktan beri yerli üretim için çalışan bir isim ve markası var zaten. Karoseri imalatıyla başlayan ve özellikle de çift katlı otobüslerde dünyanın aranan firmaları arasında olan Gülüyüz Karoseri Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ'den bahsediyoruz.

İsmail Hakkı Keskin'den bahsetmeden Gülüyüz'den konuşmak elbette mümkün değil. 1948'de Çalı'da dünyaya gelen İsmail Hakkı Keskin'in çalışma hayatı çocuk yaşta başlıyor. İlkokulu Çalı'da okuduktan sonra ortaokul için yalnız başına geldiği Bursa'da istenildiği gibi gitmiyor işler Keskin için. Köye dönmek yerine bir işe girelim diye ahşap karoser imalatında çıraklıkla başlıyor her şey.

Alacahırka'dan Garağa yürüyerek gidilen çıraklık günleri. Bu iş, daha 13 yaşında yapılıyor üstelik. Sigara içtiği için ustadan yenilen bir tokatla başlayan yeni arayış. Yeni bir iş ve Gülüyüz. Gelin gerisini İsmail Hakkı Keskin'den dinleyelim.

Güleryüz nasıl doğdu?

Çalı'dan okumaya Bursa'ya geldim. Yalnız kalıyordum. Sınıfta kalınca bir meslek öğreniyim dedim. Komşumuz ahşap karoseri yapılan bir yere çırak soktu beni. Orada işi öğrenmeye başladım. Sonra Güler Karoseri'de ustalaştık. Bir arkadaşımınla oradan ayrılıp fason çalışmaya başladık. Dedemin desteğiyle garajda dükkan açtık. Dedem siz güleryüzlü çocuklarsınız. Adını Güleryüz koyun dedi. Öyle başladık. Daha çocuk görünümlüyüz. Öyle olunca babam başımıza geldi. Ortağım bıraktı işi. Kardeşlerim geldi. Askere gittim. Usta bıraktık işin başına. O ustalardan biri yaklaşık 50 yıl bizimle çalıştı.

Sizin ilk atılımını sağlayan olay nedir?

Burunlu araçlar vardı. ABD'deki okul otobüsleri gibi. Onlar bir yasayla yasaklandı. Biz de o burunlu araçları burunsuz hale getirmeye başladık. İşlerimiz ilk orada açıldı.

Sonra?

Karayollarında bir ihale çıktı. Gir dediler. Girdik. Burunlu araçlarını burunsuz hale getirdik. 4 arabayı

yaptık. Bize bir güven geldi. O zaman yıllarca çalıştığımız. Yalova Yolu'na geçtik. Orası bereketli geldi bize. O işler bize yeni işler getirdi. DSI, YSI ve Devlet Malzeme Ofisi'nin, Hava Kuvvetleri'nin işlerini yaptık.

Hava Kuvvetleri'nin ihalesini almak için Anadol kamyonetle gitmiştim. Ankara'ya yola çıktım. 32 şaseyi 60 günde otobüse çevirmem gerekiyordu. Heyecandan Ankara'ya varamadım. Polatlı'da geceledim.

Otelde sabaha kadar otobüsleri kafamda yaptım. Süresinde teslim ettik. Otocar'ın, Isuzu'nun arabalarını yaptık.

Kaporta işi yaparken hayallerinizde buraya gelmek var mıydı?

Sadece işi düşünebiliyorduk. Ailemize bile bakamazdık. Hayal etmek ne mümkün. 90'lı yıllarda çift katlı otobüsler çıktı. Büyük otobüs firmaları

şaseler getirmeye başladı. Bize güvendiler orada uzmanlaştık.

Kaç firma vardı o zaman? Bugün kaç kaldı?

200'e yakın karoseri firması vardı. Ama bizim ölçekte 10 kadar firma vardı. Çift katlı olan. Bugün 10 kadar otobüs üreten firma kaldı. Yapılan otobüsler birbirine benzemiyordu. Şikayetler olunca, karoseri üretimi yasaklandı. Biz de seri üretim belgesi aldık. Diğer firmalar alamayınca bir biz kaldık. 1999'da biz de Gülyüz Cobra markasıyla devam ettik üretimize.

Ürün kapasiteniz nedir? Çift katlı ve tek katlı olarak?

600-700 adet kapasitemiz var. Ama bugünkü şartlarda buna ulaşmak mümkün görünmüyor. Yarisından fazlası çift katlı. Yüzde 80-90'ının ihraç ediyoruz. Belediyeler araç alımını durdurdu. Belediye otobüsü yapmak zorlaştı.

Kendi motorunuzu üretmenin önündeki engel nedir?

Kendi şaşemizi üretiyoruz. Motor, defransiyel, şanzıman ve ön aksamı alıyoruz. Motor üretimi ölçek istiyor. Zor. Çok büyük yatırım istiyor. Elektrikli araçlara geçiş var. O nedenle de zor.

Elektrikli araçla ilginiz nedir?

2010'dan itibaren aslında çalışıyoruz elektrikli araç üzerine. Burada elektrikliyi öğrendik. 2014'te İngiltere'den gelen bir şase üzerine çalışma yaptık. İngiltere'de test ediliyor.

Sonrasında Almanya'daki bir müşterimizle çift katlı dizel aracı elektrikliye dönüştürdük. Almanya'da şehir içinde yasaklanacak dizeller yakında. Almanya'da yola çıkacak kısa sürede. Şimdi sıfır elektrikli akstan tahrikli araç üretimi için de çalışıyoruz.

2020'nin ikinci yarısında Gülyüz Cobra elektrikli araç çıkmış olacak. Avrupa'daki müşterilerimizden verileri topladık. Ortalama çift katlı otobüsün kullanılma kilometresi 150-160 km.

Böyle olunca buna göre bir batarya çalışması yaptık. Bu araçlarda denememiz bize ciddi avantaj da getiriyor.

Yerlilik oranınız nedir?

Yüzde 60-65 civarında yerli ürün kullanıyoruz. Yerli ürün belgesi aşamasındayız. 34 ülkeye ihracat yapar noktaya geldik.

Yerli üretim hakkındaki düşünceniz nedir?

İhalelerde önemli faydası olacak. Yerli üretime öncelik tanınacak.

Otomotivde yerlilik için olmazsa olmazlar nedir?

Yerli üretimi devletin desteklemesi şart. İktidarın çabası var. İstihdamı da artıracak bu durum. İstihdamı artırabilmek için de eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerekli. Alım garantileri verilmeli. Bir de bürokrasi azaltılmalı.

V. Celal Beysel

BUSİAD 2000-2004 Dönemi Yönetim Kurulu Başkanı

Üretimde katma değer artırılabilmesi tek çıkış yolumuz...

Bu yazıyı bir taraftan Nasreddin Hoca'nın hikayesindeki "Minareden düşmüş" vatandaşın tecrübesini aktarma çabası, diğer taraftan çeşitli kademelerinde çalıştığım, üyelerini iş adamlarının oluşturduğu STK üyelerinin, özellikle KOBİ'lerin katma değerli üretim yapabilmeleri önündeki engellerin aşılması hususuna ışık tutması arzusu ile kaleme aldım.

Durum tespiti

Üretim kapasitemiz 70'li yıllardan beri her gün ilerliyor. İhracatımız son 15 yılda önemli atılımlar yaptı. Ama özellikle katma değerli üretim konusunda yeterli seviyeye gelemediğimiz, amacımıza bir türlü ulaşamadığımız da bir gerçek. Üretim sektörümüz ucuz işçilik avantajımızın sağladığı satış potansiyelini ve özellikle otomotiv endüstrisi sayesinde kazandığımız Kaliteli Üretim becerisi avantajlarımızı kullanmanın ötesine bir türlü geçemiyor. Sanayi ihracatımızın önemli kısmı batılı ülkelerin kendilerine katma değer yaratan tasarımlarını, yenilikçi fikirlerini ucuz işçiliğimizin sebep olduğu rekabetçi fiyatlarımız ve kaliteli üretimimiz sayesinde satmaktan ibaret. İhracatta lider gördüğümüz teknoloji firmalarımızın önemli bir bölümü dahi gelişmiş ekonomiler için yüksek adetle ve ucuz fiyatla fason imalat yapmakta.

V. Celal Beysel'in konu ile ilgili çalışmaları...

1983'de BUSİAD üyesi olan Celal Beysel, o günden itibaren çeşitli SİAD çalışmaları yürüttü. BUSİAD'da Genel Sekreterlik (2 yıl) ve Başkanlık (4 yıl), DOSAB kurucu heyetinde Genel sekreterlik (6 yıl), TÜGİAD'da Başkan Yardımcılığı (4 yıl), MARSİFED'de Başkanlık (2 yıl), TÜRKONFED'de Başkan Yardımcılığı (1 yıl) ve Başkanlık (5 yıl), BEGEV'de Başkanlık (5 yıl), Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfında ve UÜ Teknoloji Transfer Ofisinde Yönetim Kurulu üyeliği (5 yıl ve 1 yıl) yaptı.

Bu dönemlerde ülkemizde özellikle KOBİ'lerimizin sürdürülebilirliklerinin sağlanması, Katma değerli üretim kapasitelerinin yükseltilmesi, gençlerimizin mesleki eğitim becerilerinin artırılması, ARGE ve İnovasyon çalışmalarının veriminin artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi konusunda çeşitli çalışmalar yürüttü. Çalışmaların çoğunu çeşitli bakanlıklar seviyesinde paylaştı. Ayrıca 40 yıldır ana otomotiv firmalarına yan sanayici olarak çalışan bir KOBİ'nin kurucusu, kah patronu, kah teknik ve ticari yöneticisi, olarak ülkenin çeşitli sıkıntılı dönemlerinde tecrübe kazandı.

Firması 2000 yılından itibaren çeşitli TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV projelerine katıldı. 2012 yılından sonra firmanın katıldığı Avrupa Birliği F7 ve Horizon 2020 ARGE ve İnovasyon projelerinin toplam bütçesi 11 milyon EURO'yu aşılıyor. Bu bütçenin % 20 kadarı firmasına AB'den hibe olarak geldi. Bu tecrübelerin ışığında yazdığı makale, Türkiye'de ARGE çalışmaları, KOBİ'lerin bu çalışmalar içindeki durumlarını ve personel eğitiminin sahadan görünüşüne ışık tutmak amacındadır.

Kazançlarını düşük fiyatlı, katma değeri az üretimler yapan Hindistan, Çin gibi ülkelerden daha kaliteli üretim yapabilmelerine borçlular. Bu ülkelerin kaliteleri yükseldikçe pazar kaybediliyor ve bu hususta ne yapılacağı sorusuna uygun yanıtlar mevcutsa da bir türlü hayata geçirilemiyor.

Özetle bu gün işçimizin alın terini, sanayimizin çalışmalarını, çoğu kez gelişmiş ülkelere satın aldığımız pahalı, yenilikçi makineleri, araçları, parçaları, teknoloji ürünlerini kullanarak ve "üç kuruş" kara razı olarak yine gelişmiş ülkelere satıyoruz. Fiyat baskısı altındaki ülkemiz ana sanayinin yan sanayileri

de aynı fiyat baskısı altında, yeterince kar etmeden çalışmaktalar. Büyük firmalara satış yapan KOBİ'ler en iyi ihtimalle sadece hayatlarını idame ettirme becerisini gösteriyorlar. Küçük karlarla çalışmak mecburiyetinde kalıp sermaye birikimi yapamayan KOBİ'lerimiz ucuz krediye erişme çabasında çoğu kez teminat sorununu aşmakta güçlük çekiyor, aşarlarsa Eximbank kredisi almak için aylarca bekliyorlar. Yurt dışında % 2-4 arasındaki faizle dolar ya da Euro kredisi ile çalışan yabancı sermaye karşısında rekabet edemiyorlar. Özellikle KOBİ kavramının AB'de 40 milyon EURO altında üretim yapan firmaları kapsadığı ve bu kapsamdaki firmaların AB ortamında pek çok özel kanun ile alabildiğine desteklendiği gerçeği görmezden geliniyor.

Gelişmek, büyümek, tüm ülkelerde tanımlanmış olan "ölüm vadisini" aşabilmek için birleşip, tek bir güç olmaya çabalayıp seslerini duyurmak yerine eski alışkanlıklarla "gemisini kurtaran kaptan" alışkanlığı ve "bir etkin siyasinin desteğine başvurma" hastalığı, bir türlü aşılamıyor. Günlük başarıları bir kenara koyarsak milli geliri sadece inşaat sektörünün becerileri ile artan, eğitim ve işsizlik sorununu aşamamış, KOBİ'lerine İnovasyon ve ARGE becerisi kazandırılmamış durumdayız.

Karsızlıktan birikimlerimiz olamıyor. En küçük krizde büyük küçük tüm firmalarımız batma raddesine geliyor. 50 yıl önce sefalet içinde kıvranan Güney Kore'nin bugünkü konumuna gıpta ile bakıyoruz. Bu bağlamda büyük firmalarının önemli bölümü özgün üretimler yapamayan, fason üretimden kurtulamamış, karlarını önemli ölçüde KOBİ'lerimizin -mecburiyetten sunduğu- çeşitli avantajlarını, fedakarlıklarını kullanmaktan sağlayan, katma değerli üretim yapamayarak ülkeye gerekli adımları attıracak döviz girdisi sağlayamayan fukaralıktan kurtulamıyoruz.

Rakiplerimiz:

Bugün ucuz işçilikle üretimde rakibimiz Çin, Hindistan, Pakistan. Her geçen gün oralarda da işçilikler artıyor, artık onlarla rekabet edecek fiyatlarla satış yapabiliyoruz diye sevinmeyelim; rekabetimizin ana unsurlarından biri olan kalitemiz uzun süredir onların ilerisinde ama onların da bu konuda önemli adımlar attığı ortada. Hindistan, Pakistan, Çin, ve Tayvan'ın ve geçtiğimiz günlerde Düsseldorf'ta bir fuarda sergiledikleri ürünler, bizimkilerle yarışacak, hatta aşmış seviyedeydi. Güney Kore'nin performansı ise bizi zaten çoktan gölgede bırakmış durumda. Bu tarz rekabetçiliğin geleceği yoktur. Hele Çin'in yaptığı muhteşem tren yolu ve Pakistan'da inşa ettiği liman bitince nakliye avantajımız da ortadan kalkacak. Yakında Afrika ülkeleri de ucuz üretim açısından rakibimiz olacaklar, onlar da kalitelerini yükseltecekler. Onların rekabeti daha da zorlu olacak, çünkü ilk aşamada o ülkelerin insanı aç kalmasını önleyecek kadar paraya çalışmaya razı olacak. Kaldı ki AB ülkeleri göçü önlemek için gelişmemiş ülkelerin insanların kendi ülkelerinde iş bulmasını sağlayacak çözümler üretmek mecburiyetinde hissediyorlar kendilerini ve bu durum önümüzdeki 50 yıl içinde aleyhimize gelececek.

Mevcut Teşvikler:

Herkes GSMH'yi yükseltmenin yolunun, ARGE ve İnovasyon, özgün tasarımlı ürünler olduğunun bilincinde. Bakanların, bürokratların, iş adamlarının, konuyu ele alıp yorumlayan gazetecilerin, üniversite hocalarının, kanaat önderlerinin ağzından ARGE ve İnovasyon'un öneminin vurgulanmadığı bir gün bile geçmiyor. ARGE Merkezlerine verilen destek, İnovasyon'un KOBİ seviyesine kadar indirilebilmesi için yapılan düzenlemeler, teşvikler ile ülke kaynakları bu sorunun aşılabilmesi için alabildiğine kullanılmaya çalışılıyor. Teknoloji

Transfer Merkezleri, Teknoparklar, TÜBİTAK destekleri, çeşitli Bakanlıkların kendi konularını ilgilendiren pek çok destek, hepsi bu amaca yönelik. Ama tüm bu gayretlere rağmen katma değerli üretim becerimiz yeterince ve gerekli hız ile artmıyor.

Teşviklerin çok değişik bakanlıklardan ve kuruluşlardan verilmesi, içeriklerinin ve bürokrasilerinin birbirlerinden çok farklı olmaları, teşvik öncesi doküman hazırlama sürecinin çok zorlu olmasının problem olduğu görülmelidir. Örneğin AB firması için birkaç sayfa ve 1-2 gün gerektiren bir proje için (mesela IRASME) TÜBİTAK'a 1 ayda 30 sayfayı aşan doküman hazırlama süreci özellikle KOBİ'leri bıktıran, proje yapmaktan vaz geçiren engeller olmaktadır. AB'nin teşvik verdiği projelere hiçbir teminat istemeden hibe yardımının önemli bölümünü peşin göndermektedir. Dolayısı ile bizde neden küçük bir destek için dahi bir sürü teminat istendiği hususunun sorgulanması gerekmektedir.

Sonuç olarak tüm iyi niyetli çabalara rağmen ARGE ve İnovasyon kapasitemizin artamamasının sebepleri de biliniyor, çeşitli platformlarda dile getiriliyor. Ancak tenkitler, bu desteklerden şu ya da bu nedenle memnun olan kesimlerin sert kabuğu ve baskısı sonucu duyulmuyor, kaale alınmıyor.

KAVRAMLAR:

ARGE kavramının uzun soluklu, seneler süren, sonuç alma oranı düşük, ticarileşme galesi olmayan bilimsel çalışmalar olduğu gerçeği, anlaşılabilir durumdadır. İnovasyon kavramının, mevcut teknolojiyi kullanarak pazarlanabilir yenilikleri tanımladığını bürokrasi ve üniversite hocalarımız, hatta TÜBİTAK dahi doğru değerlendirmiyor, dolayısı ile aslında süratli sonuç alınabilecek olan İnovasyon destekleri cılız kalıyor. KOBİ kavramı ise ayağa düşmüş

durumda. Bankalarda her gün "KOBİ'lere 50.000 TL destek verildiğinin reklamı yapılıyor.

Hükümet'ten KOBİ destek açıklamaları da AB'de KOBİ'nin ne anlama geldiğini bilmezden geldiklerinin -bilmediklerini ileri sürmek gaflet olur- örnekleri ile dolu.

Destekler hangi kriterlere göre veriliyor?

ARGE Merkezlerine verilen destekler çıktılara değil, bürokratik işlemlerin tamamlanmasına göre veriliyor. ARGE becerisi değil, binalar, giriş çıkış güvenliği, çalışanların hangi gün kaç saat nerede oldukları denetleniyor. Laboratuvar alet edevatının mevcut olması durumu, ARGE / İnovasyon yapmaya yeterlilik olarak değerlendiriliyor. Destekler, ARGE becerisi olan firmalara değil, bina yapabilecek, ARGE alet edevati alabilecek maddi olgunluğa ulaşmış şirketlere yönlendiriliyor. Destekler istenen sonuçları vermeyince çare, bürokrasiyi daha da artırmakta araniyor. Özellikle küçük ARGE merkezlerinin açılmasına izin verilmesiyle -bu tür küçük merkezlerin aldıkları kaynakları firmanın diğer finansal ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmasını engellemek adına olsa gerek- kontrol, bürokrasi daha da artırılıyor. Bu durum tam aksi sonuç veriyor, ağır bürokrasi ile oluşturulan büyük -küçük ARGE merkezleri hareket kabiliyetlerini giderek kaybediyorlar. Hareket kabiliyeti olmayınca da ARGE yapma becerileri de -tabii eğer varsa - yok oluyor.

Amaca hizmet eden başarılı örnekler de olmakla birlikte, Teknoparkların önemli bölümü senelerdir masa başı işler yapmaya mahkum edilmiş durumda. Yurt dışındaki Teknopark örneklerine benzemeyen, Türk usulü, "mış" gibi yapan Teknoparklar çoğunlukta, maalesef. Pek çok teknoпарк yönetimi, büro kiralayan, kiracıları denetleyen konumuna indirgenmiş durumda. Teknopark ortamları, işlevlerini yerine

getirmekten çok, yapılması ve yönetilmesi pahalı binalar görünümünde. Üretim yapmak için oluşturulmuş özel ortamların dahi zaman zaman -politik tercihlerle- masa başı iş yapan firmalara tahsis edildiğini görmekteyiz.

TTO'larına pek çoğu, yanlış kurgulanmış olmaları nedeniyle gayeye hizmet etmiyor. Üniversitenin bürokrasisi ile diğer ortak kurum yöneticilerin şahsi arzuları ve hırsları doğrultusunda, tecrübesiz ya da - tecrübeli de olsalar- emir kulu olmaya mahkum edilmiş personelleri ile, dostlar alışverişte görsün misali, şık ve modern büro ve çalışma ortamları yaratmak, kendi reklamlarını yapmak, işten çok laf üretmekle meşguller. İncelendiğinde pek çoğunun personel masraflarını dahi karşılamakta zorlandıklarının görüleceği kanaatindeyim.

Gerek Teknopark'ların, gerekse TTO'ların yurt dışındaki örneklerinin neden detaylı incelenip verimli örneklerden hareket edilmediği hususu, anlaşılabilir bir durumdur. Kalkınma ajanslarının yönetimlerinin yapılandırılma biçimi, il özel idareleri ile Devlet Planlama teşkilatının rollerinin birleştirilip bölgeselleştirilmesi olarak nitelendirebiliriz. Maalesef, uzun çabalar ile kurulmuş olan ve maddi manevi büyük kaynaklar aktarılmış olan Kalkınma Ajansları, AB'deki başarılı örnekleri ile karşılaştırılmayacak atalette kalmışlardır.

Filizlenmiş çabaların ölüme mahkum edilmesi

Özellikle bir konuda güçleri birleştirerek çalışma yerine "efelik taslama" hastalığımız bir türlü aşılamıyor ve bunu sonucu pek çok kıymetli çalışma desteksiz, cılız kalıyor. "Efelik" taslayacak güce erişenler, tüm işleri yapmaya soyunuyor, ellerinde yeterli liyakatta personel olmayınca da başarısız

kalıyorlar. "Efelik" alışkanlığı, fikir ve başarı hırsızlığını yanında getiriyor. Bir çalışmayı belli yerlere getirmiş kişiler, kurumlar devre dışı bırakılıp, onların başarısının sırtından bir yerlere ulaşmaya çalışılıyor. Bunun sonunda özellikle ABD'de pek çok örneği görülen "Grass Roots" yani filizlenmiş, başarı şansı olan çalışmaların üzerinden silindir ile geçiliyor, bu tür çalışmalar yok oluyor, desteklenmiyor.

ARGE, İnovasyon, Katma Değerli üretim, Personel eğitimi hususlarını engelleyen yaşanmış örnekler:

ARGE Merkezleri, doğru kararlar alınarak 15 kişiye kadar indirildi. Ancak yanlış olan, ARGE merkezlerinin sadece dış görünümüne, adeta askeri disiplinlerine ve hazırladıkları çalışma dokümanlarına bakarak oluşturulmaları, desteklenmeleri. Oysa önemli olan çıktı kontrolü olmalı. Bunun sonucu, askeri disiplin ile ARGE yapılabileceğine -haklı olarak- inanmayan, bürokratik çalışma dokümanı hazırlama yerine bilimsel çalışma yapmayı yeğleyen, becerikli, çeşitli başarılı projeler yapıp bitirmiş, ARGE desteği alması gereken firmalar konu dışı bırakılmakta, önemli desteklerden yoksun kalmaktadırlar.

Haksız rekabet ortamı ARGE ve İnovasyon yerine Kopyacılığı teşvik ediyor; yaşanmış bir örnek:

Bir firmada senelerce çalışan ve firma sırlarına sahip bir kişi, iş yerinden ayrılıp aynı işi yapmak üzere bir yeni firma kuruyor, bazı diğer çalışanları da ayartıp transfer ediyor. İşçilerinin ayartıldığını, haksız rekabete uğradığını öne süren eski iş yeri sahibi tazminat davası açıyor. Eski iş yerinden personel ayartmakla itham edilen davalı şirket sahibi ise eski mesai arkadaşlarını ayartmadığını, onların ayrıldıktan sonra (birden öyle icap etmiş, eski firmanın sırlarını taşımak gibi bir amaçları yokmuş!) kendi firmasında

iş başladıklarını ileri süren bir savunma yapıyor.

Mahkeme, işten ayrılan çalışanların davalı şirkete geçmiş olmalarının haksız rekabet teşkil etmeyeceğine hükmediyor. Dava, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'ne gidiyor. Yargıtay, dosya içerisindeki bilgi ve belgelerin, mahkeme kararının gerekçesinin dayandırıldığı delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulmuyor. Dolayısıyla davacı şirketin çalışanlarının toplu halde rakip şirkete geçmesinin haksız rekabet teşkil etmeyeceğine, aksinin kabulünün Anayasa'nın 48. maddesiyle güvence altına alınan çalışma hürriyetinin ihlali anlamına geleceğine hükmediyor. Haksız rekabete uğradığını iddia eden firma, rakibe toplu halde giden işçilerine ve rakibe karşı açtığı davayı -daha önceki pek çok örnekte de olduğu gibi- kaybediyor. Senelerce para harcayıp eğittiği çalışanlar böylece aldıkları eğitimi kendilerini eğiten firmaya rakip olan bedavacı firmada kullanıyorlar. Sonuç: akıllı sanayici, senelerce para harcayıp işçilerini eğiteceğine, komşunun işçilerini çalışıyor. Akıllanan komşu ise işçi eğitiminden vaz geçiyor. Kaybeden: eğitime ihtiyacı olan gençler, ARGE, İnovasyon, katma değerli üretime ihtiyacı olan ülke.

Personelini Katma değerli üretim yapabilmek için yetiştiren KOBİ'nin haksız rekabete uğramayacağına garanti olmalı:

Bu gerçekler yaşanırken hükümet KOBİ'lerin konularında personellerini eğitmek için para harcayacakları, personel yetiştirecekleri hayaline kapılacak...

Bu gerçeklere rağmen iyi niyetle ARGE ve İnovasyon ya da tasarım merkezi kuran KOBİ'lerse bu çabanın bir süre sonra kendilerine haksız rekabet olarak geri döndüğünü görecekler, maalesef. Ülkemizde hiçbir iyi niyet cezasız kalmıyor...

Katma değerli üretim yapmanın tek yolu, kendi fikirlerimiz sonucu yaptığımız tasarımlarımız, kurgulamalarımız ile yenilikçi ürünler meydana getirip satmak. Başkasının tasarımını kullanıp fason üretim yapmanın ya da birilerini kopya ederek ürünü ilk tasarlayan, üretenle rekabet etmeye çalışmanın sonucunda sadece ucuz işçiliğin avantajını kullanılabildiğimizi anlamak, bu yaklaşımın GSMH'mızı yükseltmeyeceğini görmek zor değil.

Hiç olmazsa ARGE personeli ile yapılan ikili anlaşmaların mahkemelerimizce geçerli sayılması, "insan haklarına aykırı" yaklaşımı ile "keennem yekün" addedilmemesi, bu konuyu aşmak için atılmış önemli bir adım olacaktır.

Fikri Mülki Hakların korunması

Kanun koyucu, ARGE ve İnovasyonun lokomotifinin fikri mülki hakların korunması olduğunu kabullenip bu konuda gereken adımları atmalı. Çalışanın çalışma hürriyetini kollayan Anayasamız, girişimcinin fikri mülki hakkının çalınmasını da, haksız rekabeti de engellemeli. Aksi durum, yani bu konudaki korumasızlık, ülkedeki ARGE ve İnovasyon ortamını yok ediyor, fikri mülki hak hırsızlığı yapanların ekmeğine yağ sürüyor, ARGE ve yenilikçi ürün için çabalayan sanayicileri ve o sanayicilerin çalışanlarını sırtından bıçaklıyor. 7 sene süren bir Fikri Mülki Hak tecavüzü davasının sonunda alınan lehte kararın davacının hiçbir işine yaramayacağı açıktır. Çünkü davayı kaybedeceğini anlayan firma, gerekli tedbirleri alıp, firmayı satıp savıp davacıya hakkını teslim etmemenin yollarını bulmaktadır.

Fikri mülki hak kavramının ne olduğunu batılı ülkeler bundan 150 sene önce anlamışlar, bu konuda ağır yaptırımlar koymuşlar, böylece ARGE ve İnovasyon yapan firmalar

artmış, sanayi gelişmiş. Sanayinin gelişmesi için batıyı takip ettiğimizi her gün ilan ederken, bu konuda hiçbir adım atılmıyor olmasının açıklaması yoktur. Nobel adayı olabileceği konuşulan kıymetli Türk düşünürü Profesör Daron Acemoğlu'nun gelişmekte zorluk çeken ülkelerin yaptığı hatalar arasında gösterdiği bu konuyu işlediği "Ulusların Düşüşü" kitabı, kanun koyucu meclisimize ışık tutabilir.

İyi İşaretler de var tabii ki...

Kötümser tablo açık, ancak hiç ilerleme kaydedilmediğini söylemek de yanlış olur. Özellikle savunma Sanayimizde yapılan çalışmalar, Savunma Sanayinin ihtiyaçlarını yurt içinden tedarik için çeşitli atılımlar yapması bu işaretlerden biri. Bir diğer işaret de TÜBİTAK'ın yurt dışı ilişkilerine son zamanlarda verdiği değer ile H2020 projelerine bu konuda iyi yetişmiş, bilgili elemanlar ile -kah konferanslar vererek, kah telefonda, kah internet ortamında- yaptıkları katkılar.

Yine de bu çalışmaların masa başından sahaya daha etkin olarak indirilmesi, bu konuda sanayinin çeşitli kesimleriyle diyalog kurulması, "Efelik" taslama hastalığından, başarı hırsızlığı uyanıklığından, bürokratik güvensizlikten kurtulunması, kavramların yerine oturtulup insanları uyutma çabasından vazgeçilmesi önemli.

Aksi takdirde daha çok patinaj yapacağız gibi görünüyor.

"Gücümüz Eşitliğimiz" zirvesi Bursa iş dünyasını buluşturdu

Global Compact Türkiye Kadının Güçlenmesi Çalışma Grubuna bağlı, Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu tarafından organize edilen, 2. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi, geniş bir katılımıla Podyum Davette gerçekleştirildi.

İş dünyası ve sivil toplum örgütü temsilcilerini bir araya getiren ve Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Dördüncü'nün de katıldığı etkinlikte, kadın istihdamıyla ilgili örnek uygulamalar hakkında bilgi verildi.

Yeşim Tekstil, BUSİAD ve BUIKAD koordinatörlüğünde oluşturulan Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu örnek bir program daha gerçekleştirerek 2. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesine imza attı.

Zirvenin açılışında söz alan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Had Türkyay, "Geçen yıl BUSİAD Evi'nde ilkinin düzenlediğimiz

ve büyük umutlarla dolmamıza neden olan "Gücümüz Eşitliğimiz" Zirvesi, bizleri burası gibi daha büyük salonlara taşıdı" dedi. Türkyay, aradan geçen bir yıllık sürede, kadının güçlenmesi adına ağır da olsa gelişmeler kaydedildiğini söylemenin mümkün olduğunu ifade ederken, şöyle devam etti:

"Birinci zirveyi gerçekleştirdiğimiz zaman BUSİAD'ın adında hala iş adamları ibaresi yer alıyordu. Bu yıl 19 Ocak'ta gerçekleştirdiğimiz Genel Kurulumuzda iş adamları, iş insanları olarak değişti. Sözcüklerden ayrımcılığı çıkarmanın bir başlangıç olacağına inanıyoruz. Ardından Nisan ayında yayınlanan BUSİAD'dan Bakış dergimizde, kadının iş dünyasındaki yerini, "Ne kadar eşitse o kadar güçlüyüz" başlığıyla kapak konusu yaptık. Son bir yıldır da, BUSİAD'da gençleşme çalışmalarına hız verirken, kadın üye alımını da ismimizdeki cinsiyetçi ifadenin kılmasıyla çok daha gönül rahatlığıyla yürütmeye başladık. Bizler cinsiyetlerle değil liyakatlerle yürüyen bir iş dünyası ve hayat özlemi içindeyiz. Ayrıca kadının

olduğu yerde üretimin, bakış açısının ne kadar değiştiğini hem kendi hayatlarımızda hem de bilimsel çalışmaların çıktılarında görebiliyoruz. O nedenle lafı çok da uzatmadan bir kez daha diyoruz ki, önce kafalarımızı değiştireceğiz ve her ortamda birlikte "Gücümüz Eşitliğimiz" sözüyle ne demek istediğimizi dile getireceğiz. Katılımınız için hepimize BUSİAD adına çok teşekkür ederim. Buradan biraz daha eşitlikçi çıkmak umuduyla tekrar hepimizi sevgiyle selamlıyorum."

Global Compact Yönetim Kurulu Üyesi - Yeşim Tekstil Kurumsal İletişim Direktörü Dilek Cesur ve BÜİKAD Başkanı Oya Eroğlu da konuşmalarında, "Kadın Güçlenirse Toplum Güçlenir" mesajı verdiler.

"TOPYEKÜN MÜCADELE..."

Zirveye geçmeden önce gerçekleştirilen törenle etkinliğe destek veren başta ev sahibi kurum olmak üzere tüm kurumlara ve basın sponsorluğunu üstlenen basın kuruluşlarına plaketerleri takdim edildi.

Plaket töreni sonrası söz alan zirvenin ana konuşmacısı Global Compact

Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Dördüncü, OECD'nin geçtiğimiz ay BM Üst Düzey Siyasi Forum'da paylaştığı rapora göre Türkiye'nin 169 alt hedeften 15'ine ulaşımsın yüzde 23'ünde hedeflerin oldukça uzağında olduğunu, en uzak olduğumuz hedeflerin ise su, eğitim, eşitsizliklerin azaltılması ve toplumsal cinsiyet eşitliği olduğunu belirtti. Bugünkü değişim hızıyla gidilirse dünyada toplumsal cinsiyet eşitliğindeki uçurumun kapatılması için 202 yıl gerektiğine işaret ederek, "Bu uçurumu en hızlı şekilde kapatabilmemiz yolu ise hepimizin önce ailemizden başlayarak eğitim öğretime, kamu politikalarından iş

hayatına kadar toplumun her alanında cinsiyet eşitsizliğine karşı topyekün mücadele etmemizden geçiyor." diye konuştu.

Dördüncü, şöyle devam etti: "Standard & Poor (S&P) tarafından Dünya Ekonomik Forumu'nun bu yılki toplantısında açıklanan rakamlara göre, kadın ve erkeklerin işgücüne katılım oranı eşit olsaydı bugünküne oranla ABD ekonomisi % 8.7, Fransa ekonomisi %17, Japonya ekonomisi ise % 14 daha büyük olacaktı. Cinsiyet eşitsizliğinde Türkiye gibi daha geride olan ülkelerin bu eşitsizliği gidermeleri halinde kazancı ise daha büyük. Kadın iş gücü katılım

Oranının OECD'ye üye ülkelerin genel ortalaması olan yüzde 63 seviyesine ulaşması için Türkiye'de 8,5 milyon kadının daha iş gücüne dâhil edilmesi gerekiyor. McKinsey'in 2016 yılı Women Matter Raporu'na göre Türkiye kadın iş gücü katılım oranını güçlü, istikrarlı ve odaklı politikalarla yüzde 30'lardan OECD ortalaması olan yüzde 63'e yükselttiğinde, GSYİH'sini 2025 yılında yüzde 20 oranında artırma potansiyeline sahip.

Rapor ayrıca, daha fazla kadın çalışana sahip şirketlerin karlılık oranının, sektörlerindeki diğer şirketlere göre daha yüksek olduğunu ve üst düzey kadın çalışan oranı ile kurumsal

performans arasında güçlü bir ilişki olduğunu ortaya koyuyor. Cinsiyet eşitliğini çalışma hayatının tüm

alanlarında sağlamak için özel sektör olarak çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürmek durumundayız. Bu yolda

iş dünyasına nereden başlayacağı ve neler yapabileceğini konusunda yol gösteren en önemli küresel girişimlerinden biri UN Global Compact ve UN Women ortak girişimi olan Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPs)'dir. Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ne imza atan iş dünyası liderleri, toplumsal cinsiyet eşitliğini ilerletecek şirket politikaları oluşturmaya yönelik 7 ilkeye açıkça taahhüt veriyorlar. Bu noktada bizleri gururlandıran ve daha fazla çalışmak için teşvik eden bir gelişme 309 imzacı ile 2017 yılından bu yana WEPs imzacılığında 1. sırada yer almamız oldu.”

Ahmet Dördüncü'nün ardından iki oturum şeklinde planlanan zirveye geçildi. İlk oturumda, “İş Dünyasında Güçlü Oluşumlar” ikinci oturumda ise, “Kadını Güçlendirme Faaliyetlerinde İyi Örnek Kurumlar” konuşuldu. Ayrıca, Yeşim Tekstil'de kesim operatörü olarak görev yapan Emine Yazbahar da, “Mavi Yakalı Bir Çalışan Gözünden İş Hayatı” isimli bir sunum gerçekleştirdi.

Rekabetin merkezi URTEB

Dünya zor bir dönemden geçiyor. Ekonominin iyi gittiği yıllar yerini sıkıntılı bir döneme bırakıyor. Ticaret savaşları, büyüme rakamlarındaki düşüş, sadece Türkiye için değil, dünya için de sıkıntılı bir dönemin başladığının kanıtı olarak gösteriliyor. Ayrıca Endüstri 4.0'la birlikte, yeni üretim yöntemleri de gündemimizde. Hiç olmadığı kadar geleceği konuşur olduk ve bahsedilen geleceğin çok da yakın olduğu ifade ediliyor.

Böylesi koşullar altında dünya ekonomisinde rekabet ve teknolojik yenilikler de önemini giderek artırıyor. Peki bizde durum ne?

Herkes iletişim kanallarının yaygınlaşması ile yaşananları öyle ya da böyle görüyor. Çözüm konusu ise biraz netemeli. Herkes kendi bildiğince işe bir yerinden dahil olma çabasına giriyor. Hal böyle olunca da emekler heba oluyor. Ancak, rekabetin ve teknolojinin bugün ve yarınlar için çok önemli olacağını 2002 yılında öngören bir kurum var.

Uluslararası Rekabet ve Teknoloji Birliği (URTEB), 12 Mart 2002'de Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş tek Birlik. O günden bugüne çok da sesi yükselmeden çalışmalarını yükseltmiş. Ancak, yeni dönemde ciddi atılımlar yapma peşinde URTEB. URTEB'e gönlünü ve emeğini koyan Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Özenalp, Rekabet Merkezi Koordinatörü Enes Uçak ve URTEB Yönetim Asistanı Bedriye Sağdıç ile hem URTEB'i hem de Rekabet Merkezi'ni konuşuyoruz.

Özenalp, "URTEB' i öncelikle Bursa'da, daha sonra da tüm Türkiye'de rekabet konusunda kamu yararına çalışan güvenilir bir sivil toplum örgütü haline getireceğiz" diyor ve bu yolda adımlar atıldığını ifade ediyor.

Özenalp, ayrıca artık her şirketin bir rekabet departmanına sahip olması gerektiğini de ifade ediyor. Bu durum bir yandan haksız rekabetin önlenmesi, diğer yandan rekabet gücünün artırılması açısından önemli. URTEB de aslında bu iki ayak üzerine inşaa ediyor çalışmalarını. İsminde olduğu gibi bir yanda rekabet ve onu bozan girdilerle meşgulken, diğer yandan rekabet gücünün artırılması için teknolojik gelişmeler de radarları içinde.

Ama önceliği rekabetin haksız uygulamalarının öğrenilmesine vermiş durumdadır. Özenalp, Bursa Uludağ Üniversitesi'nde kurulan Rekabet Merkezi'nin amacını açıklarken, "Çalışma hayatının içinde olanlara bir şeyleri anlatmak bazen daha güç olabiliyor. Ama üniversite öğrencilerini hayata hazırlamak daha anlamlı. Ayrıca taze kaynak bulmak gerekli. İş insanı yaratmak için de üniversite önemli" diyor.

Rekabet konusunda bilinçlenmenin gerekliliğini ihracata başladığımız yıllara benzeten Özenalp, "Eski Doğu Bloğu ülkelerinde ihracat konusundaki sıkıntıyı görüyoruz. Biz de 1980'li yıllarda ihracata başlarken öyleydik. Rekabet mevzuatında

henüz o durumdayız" demekten de çekinmiyor. Özenalp, şöyle devam ediyor:

"Ocak ayında üyeliği öğrencilere de açacağız. İnsani kaynağı da çözmeye çalışacağız böylece. Rekabet Merkezi içinde teknolojik çalışmalarımız da var. Şirketlerin rekabet departmanlarının olması gerekli. Üniversitedeki Rekabet Merkezi de aslında bu amaca yönelmiş olacak. Buradaki çalışmalar da CV'lerinde yer alırsa rekabet departmanının nüvesini oluşturabilir.

REKABET MERKEZİ...

Bursa Uludağ Üniversitesi'ndeki Rekabet Merkezi'nin Koordinatörü Enes Uçak ise, 25 Şubat 2019 yılında Merkezi açtıklarını söyledi. Uçak, 3 ay gibi kısa bir sürede çok önemli adımlar attıklarını ifade ederken rakamları da paylaştı. 25 öğrenci, şirket yapılarını görerek, mezun olunca hangi departmanda çalışacağını belirlemiş bile. 65'i iş dünyasının üst düzey yöneticileriyle biraraya gelerek onlardan mentörlük desteği almış. 7 öğrenci gerçek gibi bir iş görüşmesi deneyimi yaşamış. Mülakat heyecanını tatmış. 10'unu dış ticaret alanında eğitim alarak sunum gerçekleştirmiş, 13'ü ise CV

yazma ve mülakat tekniklerinde eğitim almış. 10 öğrenci staj hakkı kazanırken, başka eğitimler alan ve fabrika ziyaretleri yapan öğrenci sayıları da az değil. Ayrıca Uluslararası Rekabet ve Teknoloji Topluluğu da var ve bu Topluluğun 400'ün üzerinde üyesi bulunuyor.

Uçak, kurulan Merkez'in amacını üç maddeyle özetliyor:

- 1- Açığı kapatmak.
- 2- Üniversite sanayi işbirliğini somut adımlarla gerçekleştirmek.
- 3- Hem sanayinin hem de ülkenin rekabet gücüne katkıda bulunmak."

Uçak, bu amaca ulaşırken başka ara hedeflere de ulaşmayı planladıklarını kaydederek, "Üniversitede sadece derslerle değil öğrencilik yıllarında sivil toplum içinde olmaları, sanayiye ve sektörleri tanımalarından yola çıktık. Ve bu Merkez'de bunların sağlanması için uğraşıyoruz.

Üniversite ile yapılan protokol ile bir salonumuz var. Sadece İktisadi İdari Bilimler değil Üniversite'nin tüm fakültelerine açtık. Bu yıl üç boyutlu yazıcıyı öğrencilerimiz üretecek. Biz de buna destek vereceğiz" diyor.

URTEB Yönetim Asistanı Bedriye Sağdıç da, Rekabet Kurumu ile birlikte nisan ayında rekabet hukuku eğitim semineri düzenlediklerini ve 3-4 gün sürdüğünü söylüyor. Sağdıç, seminerler sonunda sertifika da verdiklerini ifade ediyor.

Son olarak, rekabet üzerine yapılan sohbetten çıkan yalın sonuç ekmeğin aslanın ağzında değil midesinde olduğu ve buradan ekmeğin payı kapmak için özel yöntemler geliştirmemiz gerektiğinde hem fikir oluyoruz. Hayatın kendisinde rekabet tüm yalın çıplaklığıyla karşımızda kendimizi tüm zaman ve zeminlerde oluşan rekabet şartlarına uymak zorundayız. Hatta daha da ileri gidip rekabet koşullarını belirleyecek noktaya ulaşmak da hedeflerimiz arasında olmalı.

İlgilenenler için daha detaylı bilgileri <http://www.urteb.org>, [facebook.com/rekabetmerkezi](https://www.facebook.com/rekabetmerkezi), [linkedinn-rekabetmerkezi](https://www.linkedin.com/company/rekabetmerkezi), [instagram/rekabetmerkezi](https://www.instagram.com/rekabetmerkezi) adreslerinden alabileceğini de ekleyelim.

Bursa Mükemmellik Ödülü başvuruları başladı

BUSİAD ve KalDer Bursa Şubesi iş birliği ile yürütülen Bursa Mükemmellik Ödülü'nde 2019 yılı çalışmaları; bugün yapılan basın toplantısı ve ardından gerçekleştirilen konferans ile başladı.

KalDer Evi'nde gerçekleştirilen basın toplantısına Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, KalDer Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Elbay, Bursa Mükemmellik Ödülü Yürütme Kurulu (BMÖYK) Başkanı Sadettin Çiçek ve Bursa Mükemmellik Ödülü'nü almaya hak kazanan kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldı.

Toplantıda konuşan Ergun Hadi Türkay, şunları söyledi: "Dünya ve doğal olarak ülkemiz sıkıntılı bir dönemden geçiyor. Sıcak çatışmalar ve ticaret savaşları, dünya iklimini, küresel ısınmanın yanında biraz daha sıcak hale getiriyor. Ulu Önder Atatürk'ün dediği gibi umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır. Biz de üretkenler olarak umutluyuz her zaman. Umutluyuz çünkü, geçmişten gelen üretim gücümüze, insan potansiyelimize ve ürettiklerimizin dünyada kabul görmesine güveniyoruz. İçinde bulunduğumuz şartlarda, bir adım öne çıkmak için sadece üretmekle değil, kaliteli üretim, pazarlara uygun şartlarda ulaştırmakla sorumluyuz ve bunun için her zamankinden daha yoğun çaba harcıyoruz.

Kaliteli üretim yapan işletmelerimizin çabalarının da taçlanması onları daha da motive edecektir düşüncesinden hareketle, daha önce Doğan Ersöz Ödülleri içinde gerçekleştirdiğimiz Kalite Ödülü'nü, 1998'den beri KalDer Bursa Şubesi ile birlikte veriyoruz. Sürdürülebilirliğin güzel bir ifadesi olan bu ödül sürecinin Bursa

Mükemmellik Ödülü olarak devam etmesi de bu kent adına gurur kaynağıdır. Bugün buradan Bursa Mükemmellik Ödül Sürecinin başladığını duyurmaktan memnunum. Umarım katılım yüksek olur. Bu sürecin kentimize ve ülkemize büyük katkılar yapmasını temenni ediyorum."

Erdal Elbay "EFQM Mükemmellik Modeli'ne göre düzenlediğimiz Bursa Mükemmellik Ödülü; Bursa'da iş mükemmelliğine ulaşma çabasında olan kurumları ödüllendirmek ve onurlandırmak amacıyla yürütülen bir süreçtir. Rekabette öne geçmek, daha fazla müşteri memnuniyeti ve kazanç için iyi bir modele ihtiyaç

duyuluyor. İşte bu noktada bizler 1998'den bugüne 20 yıldır EFQM'i tavsiye ediyoruz. EFQM Mükemmellik Modeli iş dünyasının ihtiyaçlarına göre zaman zaman kendini yenileyerek kurumların tercihi olmayı sürdürmektedir. KalDer de bu konuda kendisini geliştirerek model konusunda bilgi ve insan kaynağı açısından donanım ve birikim kazanmıştır.

Bu model; sektör, büyüklük, yapı, bölge ve ülke farkı gözetmeksizin kuruluşların sürdürülebilir bir başarı yakalayabilmeleri için rehber olmaktadır. Mükemmellik ödülü; modeli başarı ile uygulayan kuruluşlara veriliyor. Bugüne kadar

yerelde sağlanan başarılarla Bursalı kurumlarımız; Türkiye ve Avrupa'da gururla kendisinden söz ettirdi. Ödülle ilgili yapılan tüm çalışmalar, aynı zamanda Bursa'nın adını da uluslarda ve Avrupa'da duyuruyor, bu açıdan da önemsiyoruz. Hep söylediğimiz gibi; ödül mükemmellik yolculuğunda amaç değil, bir araçtır. Ödül sürecine başvuracak kurumlarla heyecanlı bir süreci bir kez daha birlikte yaşayacağız" dedi.

"Son başvuru tarihi 27 Eylül 2019 Cuma"

Sadettin Çiçek ise 27 Eylül 2019 Cuma gününe kadar alınacak başvuruların ardından, eğitimlerle hazırlıkların hemen başlayacağını söyledi. Kurumlar hazırlıklarını tamamladıktan sonra, ödül takvimine göre değerlendiriciler tarafından kurum değerlendirmesi ve saha ziyaretlerinin gerçekleşeceğini ve 18 Nisan 2020'de ödül alan kuruluşların açıklanmasıyla sürecin sona ereceğini belirtti.

Basın toplantısının ardından düzenlenen konferansta kurumlar deneyimlerini paylaştı

Basın toplantısının ardından düzenlenen konferansta EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamış ve geçtiğimiz yıllarda ödül almış olan; Limak Uludağ Elektrik İnsan

Kaynakları ve Kalite Yöneticisi Gökmen Turan, Erdem Kaya Patent Genel Koordinatörü Türkan Kaya ve Bursa Uludağ Üniversitesi Gemlik Asım Kocabıyık Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı Öğr. Gör. Yasemin Özdemir deneyimlerini katılımcılarla paylaştı.

Tekstilde dijital dönüşüm BUSİAD'da masaya yatırıldı

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Endüstri 4.0/Dijital Dönüşüm Platformu'nun öncülüğünde BUSİAD Evi'nde "Dijital Dönüşüm ve Tekstil" konuşuldu.

A lmanya Aachen Üniversitesine bağlı olarak faaliyet gösteren Teknik Tekstil Enstitüsü ITA (Institut für Textiltechnik of RWTH Aachen University) direktörü ve Rusya Lomonossov University onursal profesörlerinden Prof. Thomas Gries'in konuşmacı olduğu konferansa, Bursa tekstil sektörünün öncü firmalarının sahipleri ve Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Arif Karademir de katıldı.

Endüstri 4.0/Dijital Dönüşüm Platformu Koordinatörü Tuncer Hatunoğlu, açılıшта yaptığı konuşmada insanlığın gelişimine ilişkin bir değerlendirme yaparak, "İnsan, kendi kas gücüyle yapabileceklerinin yerine, farklı bir kaynağı kullanarak refahı artırmanın

çabası içinde olmuş.

Hayvanları evcilleştirerek yapmış önce bunu. Sonra 1850'lerde buhar gücünü bulmuş. Buna I. Sanayi Devrimi diyoruz. Sonra elektrik, sonra otomasyon ve elektronik. Şimdi 4. Sanayi Devrimini konuşuyoruz" dedi.

BUSİAD olarak, 4. Sanayi Devrimi'yle yapılmak istenenin, artık insanın kas gücüyle bir şeyler yapmasının

aşıldığını ve beyin gücünü aşma çabası olduğunu gördüklerini ifade eden Hatunoğlu şöyle devam etti: "Bunun üzerine 4 ana faaliyet çalışması yaptık. Birincisi üyelerimizin nasıl bir stratejik plan yapması gerekir? İkincisi, teknolojiler konusunda üyelerimizi bilgilendirmek. Üçüncü olarak eğitim. Uludağ İhracatçı Birlikleri ile Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı başlattık. Son olarak da işletme

sahiplerine farkındalık yaratmak çabası içindeyiz. Daha önce otomotivle ilgili olarak yaptık. Bugün ise tekstille ilgili olanı gerçekleştiriyoruz. “

Hatunoğlu'ndan sonra Prof. Thomas Gries, “Dijitalizasyon – Dijitale geçmek yada geçmemek” başlığıyla yaptığı sunumunda, Almanya-Türkiye arasındaki ilişkilere de yer verdi. Gries, konuşmasına 50 yıl önce Türkiye’den Almanya’ya göç eden işçilerin bir kısmının tekstil sektöründe, bir kısmının da maden yatakları gibi alanlarda çalıştığını söyledi. “Her şey beraber çalışma ve dayanışma” sözü ile konuşmasına devam eden Prof. Gries, Atatürk’ün “Medeniyet yolunda başarı yenileşmeye” sözüne de vurgu yaptı.

Tekstilde yenilileşme çalışmaları sırasında, mekanik, filtrasyon, rahatlık, güçlülük gibi yapıların üzerinde durulduğunu söyleyen Prof. Gries, Teknik Tekstil Enstitüsü’nde, 400 kişilik bir ekip ile 4 farklı departmanda bu özellikler üzerine çalıştıklarını belirtti. Prof. Gries sözüne şöyle devam etti; “Toplumun isteklerinden yola çıkarak; ‘Sizin için iplik bazlı(fiber) çözümler’ başlığı altında, sağlık, mobilite, çevre, bina ve yaşam, bilgi teknolojisi gibi alanlarda çalışarak, yapılan

projelerde doğru malzemelerin kullanılmasını hedefliyor ve nasıl üreticiliğine karar veriyoruz. Günün sonunda da, bilgiyi öğrencilere ve endüstri partnerlerimize aktarıyoruz. Endüstri’ye olan yakınlığı ile avantajda olan enstitüde, aktif çalıştığımız 500’den fazla müşteri ve 15’den fazla da Hightech Teknoloji kümesi bulunmaktadır. Aldığımız yatırımlar 4 Milyar Euro’yu bulmakta ve bu sayede de Avrupa’daki en yüksek yatırım alan kampüs statümüzü korumaktayız. Dört uluslararası

lokasyonda hizmet vermekteyiz; Ansan-Güney Kore, Bursa-Türkiye, Aachen-Almanya ve Augsburg-Almanya.”

Prof. Gries, konuşmasını Türkçe “çok teşekkür ederim” diyerek tamamladı.

Konferansın sonunda dinleyenlerin sorularını da yanıtlayan Gries’e Endüstri 4.0/Dijital Dönüşüm Platformu Koordinatörü Tuncer Hatunoğlu tarafından özel tasarım bir Türk kahvesi fincan seti hediye edildi.

Dijital dönüşüm mühendisleri sertifikalandı

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) ve Uludağ Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (UHKİB) işbirliği ile düzenlenen Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı'nın sertifika töreni gerçekleştirildi.

Firmaların, dijital dönüşümlerini gerçekleştirecek personele olan ihtiyaçlarını karşılamak için mühendis adaylarına, bu dönüşüm sürecinde ihtiyaç duyacakları beceri ve yetkinliklerin kazandırılması amacıyla düzenlenen Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı sona erdi. 2019 yılında ilk defa Bursa'da gerçekleştirilen program dâhilinde

21 mühendis yaklaşık 2 ay boyunca eğitim göyerek sertifika almaya hak kazandı.

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği, Mavi Salon'da düzenlenen Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı'nın sertifika törenine UHKİB Yönetim Kurulu Üyeleri, BUSİAD Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte projenin paydaşları ve sertifika alanlar katıldı.

Törende konuşan BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, BUSİAD olarak bir süredir Endüstri 4,0/Dijital Dönüşüm Çalışma Grubu kurarak, farkındalık yaratmaya çalıştıklarını, bugünkü sertifika töreninde kendileri açısından bunun eğitim ayağını oluşturduğunu söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, "Bu tören sadece o gençlerin hayatının değişmesi değil, aslında bir ülkenin kaderinin değiştirilmesi yolunda atılan küçük bir adım. Gençlerimizin hem

kendi hayatlarında, hem de çalışacakları şirketlerde değişim ve dönüşümü gerçekleştirmelerini dilerim. Yapacakları dönüşüm, sonunda ülkenin de dönüşümüne neden olacaktır. Hepsini ayrı ayrı kutlarken, emeği geçenlere de teşekkürlerimi sunuyorum. Ülkemiz için olmazsa olmaz olarak gördüğüm dijital dönüşüm için BUSİAD olarak sürekli yenilikleri takip ederek çalışmalarımızı sürdüreceğiz” diye konuştu.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM MÜHENDİSİ SAYISINI ARTIRACAĞIZ...

Program açılışında konuşan UHKİB Yönetim Kurulu Başkanı Nüvit Gündemir de, yoğun dijitalleşme trendinin; sağlıktan finansa, enerjiden tarıma, otomotivden tekstil ve hazır giyim kadar tüm sektörlerdeki iş yapış biçimlerini dönüştürdüğünü ifade etti.

Sertifika programı ile ilgili bilgi veren Gündemir, “Dünyanın beşinci büyük tedarikçisi olan Türk hazır giyim sektörünün 500 milyar dolarlık küresel ticaretteki payını artırması ve yüksek katma değerli ihracatta öncü olması hedefiyle başlattığımız ‘Hazır Giyim

ve Konfeksiyon Sektöründe Endüstri 4.0 Entegrasyonu’ projesinin ardından bu kez de ‘Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı’ni başarıyla tamamlamış olmaktan büyük memnuniyet duyuyoruz. Bugün burada değişim ve dönüşüm sürecine dâhil olan 21 mühendisimizi Türkiye’imize kazandırdık.

Dijital Dönüşüm Mühendisi Sertifika Programımız ile sektörün, Ar-Ge Merkezlerinin ve tüm iş dünyasının aradığı nitelik ve yetkinliklerle donatılmış mühendislerimizin sayısını ciddi oranda artırmayı hedefliyoruz” diye konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından Proje Koordinatörü Dr. İsmail Durgun da, program içeriği hakkında bilgilendirme yaptı. Konuşma ve sunumlarına ardından Dijital Dönüşüm Mühendisi Yetiştirme Programı’na katılarak sertifika almaya hak kazananlara sertifikaları, UHKİB Yönetim Kurulu Başkanı Nüvit Gündemir ve BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay tarafından takdim edildi.

Program, İnsan Kaynakları ve Ar-Ge Merkezi Müdürlerinin mezun mühendislerle birebir görüşmeleri ile sona erdi.

Geleceğin Ar-Ge Mühendisleri sertifikalarını aldı

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) ve Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) işbirliği ile Türkiye'deki Ar-Ge personeli ihtiyacını karşılamak ve donanımlı Ar-Ge personeli yetiştirmek üzere hayata geçirilen Ar-Ge Mühendisi Yetiştirme Programı'nın 2019 yılı yaz dönemi sona erdi.

Önceki yıllarda OİB-BUSİAD işbirliğinde Bursa'da gerçekleştirilen program, bu yıl itibarıyla İzmir'e ve Kocaeli'ye de uzandı. Bu yıl 3 farklı şehirde gerçekleşen Otomotiv Ar-Ge Mühendisi Yetiştirme Programına toplam başvuru sayısı 1000'e yaklaşırken, toplamda da 94 katılımcı sertifika almaya hak kazandı.

Bursa'da; OİB ve BUSİAD iş birliği; Tofaş, Oyak Renault, Coşkunöz, Martur, Doğu Pres, ve Yeşilova Holding desteğiyle düzenlenen programı başarıyla tamamlayan 49 öğrenci, sertifikalarını aldı. 3 farklı şehirde gerçekleştirilen sertifika töreninde; BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay ve Bursa'da, OİB Yönetim Kurulu Başkanı Baran Çelik gençlere seslendi.

“Sürdürülebilirliğin en güzel örneği”

Bursa'daki sertifika töreninin açılışında konuşan, BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, sürdürülebilirlik kavramına dikkat çekti. Türkay, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Son yılların sık kullanılan kavramları

arasında sürdürülebilirlik gelmektedir. Her ne yaparsanız yapın sürdürülebilir olması, artık en önemli kriterlerden biri olmuştur. Bursa üretimde sürdürülebilirlik özelliğini yakalamış bir kenttir. Kalite, maliyet insan gücü ve yetenekleri açısından sürdürülebilirlik noktasında oldukça iyi olan Bursa, çevre konusunda yaşadığı sıkıntıları da çözecek güç ve azimdedir. Sürdürülebilirliğin bir diğer unsuru, hiç kuşkusuz ki yeniliklere de açık olup, gelişmeleri takip etmektir. İşte burada, yine son yılların hayatımıza köklü bir şekilde oturmuş olan araştırma ve geliştirme kavramı devreye giriyor. Bursa, bu konuda da öncü olduğunu gösteriyor. Bursa'da 150'ye yakın Ar-Ge ve Tasarım Merkezi bulunmaktadır.”

Projenin, Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinde yeni ürünler